

„Soča“

izhaja vsak petek o polnoči s prilogo „Gospodarski list“ vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto gld. 4-40,
pol leta 2-20,
četrt leta 1-10.

Za tuje dežele toliko več, kolikor je večja poština.

Delavcem in drugim manj premožnim novim naročnikom naročnino znižamo, ako se oglašajo pri upravnistvu.

„Primeri“ izhaja vsakih 14 dni vsak drugi torek in velja za celo leto 80 kr.

„Gospodarski list“ izhaja in se prilaga vsak mesec v obsegu 16 strani. Kadar je v petek praznik, izide lista že v četrtek.

S O Č A

(Izdaja za Gorico)

Oznaniila

in „POSILNICE“ plačujejo se za polstopenno polt-vrsto:

8 kr., če se tiskajo 1 krat,
7 2
6 3

Večkrat — po pogodbi. — Za večje širke po prostoru.

Posamične številke dobivajo se v tabakarnah v Nunski ulici in v Šolski ulici, v Trstu pri Lavrenčiču nasproti velike vojašnice in pri Pipanu v ulici Ponte della Fabra po 8 kr.

Dopisi pošiljajo naj se uredništva, naročniki in reklamacije pa upravnistvu „Soča“. — Neplačanih pisem uredništvo ne sprejema. — Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnistvo je v Gosposki ulici 9.

Izdajatelj in odgovorni urednik Andrej Gabršček.

„Bog in narod!“

Tiska „Goriška Tiskarna A. Gabršček“ (odgovoren Josip Krmpotič)

Javni shod v St. Petru.

Kakor smo naznanili, v nedeljo ob 5. popoldne je bil v St. Petru pri Gorici javni shod. Vabila niso povedala, kdo vabi na ta shod. Toda vloga na glavarstvo sta podpisala kaplan Knavs in Anton Jakoncic, uradnik pri „Montu“.

Ob določenem uri se je zbralo na dvorcu Černiceve gostilne okoli 350 oseb; na desni strani predstavniki mize je bilo ljudstvo gostu naloženo, vsi sedeži zasedeni. Na levi je bilo praznih prav veliko sedežev v obližju dr. Mahniča in nekaterih drugih duhovnikov iz okolice. Na isti strani po stopnicah in hodniku je bilo polno otrok.

Za vzdrževanje reda je bilo postavljenih več domaćinov, ki so nosili na rokavu znamenje — bel trak, s kakršnim si pripisujejo ženske podvezujejo nogavice, kar je vsakomur padlo v oči. Ali pokazalo se je, da reditelji (vsaj nekateri) so postali najhujši razsajalci, ker se je zborovanje vršilo po volji udeležnikov drugače nego so želeli sklicatelji.

Zborovanje je pričel domači kaplan Knavs, ki je predstavil vladnega zastopnika okrajnega komisarja g. Prinčiča in povedal v splošno presenečenje, da ta shod je že dolgo pripravljalo in naposled vendarle sklicalo „Katoško-politično (4) pevsko in bralno društvo „Slovenska Zveza“. — Četudi je izjavil predsednik tega društva par minut poprej večji družbi gospodov, da društvo nima nič opraviti s tem shodom. Torej eno se je govorilo oblastnjem, drugo pa občinstvu, ki je došlo v St. Peter na anonimno vabilo. Toda neresenica trditelj, izjavljena ob tako svečanem trenutku, je imela določen namen, namreč ta-le, da je pač le umestno — kakor je dejal gospod Knavs — naj se izvoli tudi predsednikom zborovanja društveni predstavnik gospod. . . . Imena ni mogel izgovoriti, ker na neki klic je zagrmelo po dvorcu: „Hočemo dr. Rojca, živjo dr. Rojca. Ogromna večina je dvigala roke ali klobuke. Toda kaplan Knavs je ukiplj temu hotel konstatovati, da je večina za . . . g. Antona Jakoncica, če tudi njegovega imena poprej ni niti izgovoril. Otroci seveda — niso glasovali za dr. Rojca, kakor bi „najbrže“ ne glasovali niti za Jakoncica. Vendar je bil kaplan Knavs naposled prisiljen, konstatovati izvolitev — dr. Aleksija Rojca.

S to izvolitvijo so bili seveda pokopani vsi skrivni načrti tako skrivno sklicanega shoda. — Dr. Rojce je izjavil, da pri sedanjih okoliščinah bi ne sprejel predsedništva, ako bi ne bil videl na svoje oči, da ga hoče imeti ogromna večina zborovalcev. (Viharno pritrdjevanje. — Predsedniku se izroči listek, na katerem se priključuje za besedo šest gospodov). Ali ker vidi že naprej, da bo težko voditi današnje zborovanje, pozivlje udeležnike, naj se strogo držijo parlamentarne discipline. Zapisničarjem predlaga sam tiskarja in urednika A. Gabrščka, kar se je zgodilo po prvem presenečenju že nekoliko mirneje. — Na to naznani, da se je oglašil prvi za besedo podžupan donberški, g. Ferdinand Perrozi. To je bilo drugo presenečenje. Zdej je pristopil k predsedniku neki Gostinčar iz Ljubljane in se naznani kot gospod, za njim je prišel listek z edinima besedicama „dr. Krek“, obe imeni sta se zapisali po vrsti kot sedmi in osmi gospod. Torej strogo pravilno!

Gosp. Perrozi je govoril doslovno takó-le:

Slavni shod! Izprosil sem si besedo, da govorim o edini točki današnjega dnevnega reda in da stavim v tem oziru posebno resolucijo. Ali najprej mi bodi dovoljeno, da stvar nekoliko utemeljim.

Ko sem prečital vabilo na današnji shod, mi je takoj rekla moja skromna pamet: „Kaj pa je tebe treba bilo?“ Čemu je treba pri nas goriških Slovenceh se-le govoriti o krščansko-socialnih načrtih, ko imamo in točno vršimo edino pravi krščansko-socialni program? Mi imamo vrlo politično društvo „Sloga“, katero sloni popolnoma na katoliški podlagi. Poslanci, ki so izvoljeni kot „Slogini“ kandidirajo, so najtesnejši zavezniki krščanskih socializmov dunajskih.

Ko je bil na velikonočni ponedeljek dr. Lueger v Gorici, sprejeli so ga naši poslanci in od strani „Sloginih“ somisljenikov je bil prirejen Luegeru na čast znani zaupni shod v Sudovem hotelu. — To jasno dokazuje, kakó globoke korenine je pognal na Goriškem krščanski socializem, torej nam ni treba govoriti o kakih načrtih.

Kakó naši narodni voditelji v društvu „Sloga“ tud: dejansko izvršujejo ta program, je dovolj znano, kajti v deželni in državni zboru se drže krščansko-socialnih nazorov.

Ali naši prvaki gredo še dalje: oni hoče popolnoma osvoboditi naše ljudstvo židovskih in lažliberalnih okovov. — V Gorici so ustanovili delavsko podporno društvo, posojilnico, priporočajo pri vsaki priliki tudi bolj imovitim občinam lastne posojilnice, snuje se trgovsko in obrtno društvo. Da bi naši otroci ne zasli v take zavode, kjer bi utegnili izgubiti vero in pozabiti mili jezik materni, so ustanovili tri otroške vrte in osemrazredno šolo. —

Da bi dobili izomikanih rokodelskih in obrtnih mojstrov, so ustanovili posebno obrtno šolo za rokodelske in obrtne učence. Ta šola je velike važnosti za naše ljudstvo v Gorici in okolici. — Da bi pa tudi deklice, ko odrastejo ljudski šoli in ko je nevarnost se vedno velika, da bi zasle v slabe družbe, postale kdaj omikane Slovenke, dobre gospodinje in boguboječe matere, je društvo „Sloga“ že ustanovilo višjo šolo za deklice. Sam gospod državni poslanec, naš ljubljani voditelj, velečastni g. dr. Anton Gregorčič, je dal že naprej v ta namen 700 gld., kakor smo čitali v zadnji „Soči“, dasi začne šola delovati se le v jeseni.

Glejte! takó delujejo naši voditelji za narodno blaginjo! Ali hočemo zapustiti take svoje prijatelje in iskati novih? Ne, in stokrat ne!!

Ali hočemo zpušiti svoja najzaslužnija voditelja, veleč. g. dr. Antona Gregorčiča in neustrašnega mu sobojevnika visokorodnega gosp. grofa Alfreda Goronjina — in poslušati druge može, o katerih se ničesa ne vemo, kaj prav za prav so in kaj nameravajo? — Ne, tisočkrat ne!!

Da, slavni shod! Mi že imamo svoje prvake, katerim popolnoma zaupamo usodo slovenskega naroda na Goriškem. In v tem zaupanju sloni trdno kakor skala naša narodna organizacija! Kdor se tej organizaciji neče udati, kdor prihaja na svojo pest pred narod z nekakimi novimi načrti, ta je nemiren rušilec naše narodne organizacije, tega imenujemo izdajalec naroda, ker se je le zadržal in razpor v deželi na korist najhujšim sovražnikom slovenskega in — krščanskega imena.

Proč s takimi izdajalci!

Pokažimo danes na najsvetejši način, da na Goriškem niso ugodna tla za kvarne teorije, s katerimi se ni nikdar ne sprizgajemo, katerim s. bomo upirali s skrajno dopustnim orožjem. Proč z nemirnimi življi, proč z izdajalci.

Mi hočemo s žno delovati na katoliški podlagi za „Boga in domovino“ pod zastavo naših prvoboriteljev in pod vodstvom našega Gregorčiča in Goronjina. Bog ju živi!!!

V zmislu tega, kar sem govoril in čemu ste mi tako živalno pritrjevali, stavjam sledečo:

Resolucijo.

„Javni shod, sklican na dan 28. junija 1. 1896. v St. Petru pri Gorici, izjavlja, da goriški Slovenci že dolgo imamo svoj krščansko-socialni program, kateri skuša izvrševati naše prevážno politično društvo „Sloga“. Ako društvo ni moglo se uspešneje delovati, so krivi tisti, ki nečesto pripoznavati našega uzonega narodnega vodstva, t. j. imenovanega društva ter državnih in deželnih poslancev, ki ukiplj vsem oviram dosegaajo veličanske uspehe za slovenski narod na Goriškem. Shod se pa danes slovesno izreka za krščansko-socialni program društva „Sloga“, za glavno vodstvo v rokav državnih poslancev veleč. g. dr. A. G. in visokor. g. Alfr. grofa C. ter pozivlja vse Slovence, ki hodijo svoja pota, naj se temu vodstvu uklonijo, ako res hočejo dobro slovenskemu narodu na Goriškem. V taki edinosti bo najlepše poskrbljeno za uspešno izvrševanje edine pravega krščansko-socialnega programa. S to resolucijo bodi rešena edina točka dnevnega reda.“

Le s težavo je dokotal g. Perrozi svoj govor. Večina je res precej viharno pritrjevala, ali peštica nasprotnikov je hotela večino se prekositi z oporekanjem. Značilno je, da so uprav gg. duhovniki iz okolice (na čelu njim dr. Mahnič) izpostavili dostojanstvo svojega stanu v položaj, da mora pasti njega ugled pod nico v očeh vsakogar, ki je videl, kakó so se gospodje obnašali. Ne bomo imenovali nikogar, niti slikali posamičnih prizorov. Le toliko rečemo: Gospoda, kateri mora biti v prvi vrsti pri sreju ugled takó važnega stanu, le nadaljujte svoje delo; bodete videli, kakóšno spoštovanje si bodete pridobivali!

Ko je predsednik naznanil drugega govornika, starosta „Prvaškega Sokola“ J. Mozetiča, je vsikliknil jeden duhovnikov: „Oho

Sokol, saj se poznamo!“ Pri tej priliki so se pokazali v svoji pravi luči neki ljubljancje, ki so došli na ta shod. Zakaj? po kaj? Neki Gostinčar, menda kretnar, krojač Pavšner in prodajalec cerkvenega posodja Kregar (ta se zna res izborno kregati!) so obsuli predsedniško mizo in kričali: Kakóšno je to predsedstvo, kakóšna je ta goriška pravilnost itd., da se postopa takó nepravilno, češ, da so se oni prej oglašili za besedo itd. Predsednik jih je zavril, da so govorniki zapisani po vrsti, kakor so se oglašili, takó jim dá tudi besedo. Ali silovito drzni in sitni so bili ti ljudje in rinili se v predsednika, da je moral ta dvakrat odbiti od sebe Gostinčarja. — Tudi g. Mozetič je le s težavo dokončal svoj govor, ki se je glasil:

„Prav lepo je govoril gospod Perrozi, gotovo iz srca vsega zavednega naroda na Vipavskem. Zares, stavljena resolucija je prav umestna, da celo potrebna! Mi že imamo v svoji narodni organizaciji vse, česar potrebujemo, kakor je krasno govoril gosp. Perrozi. Nam ni treba se le kovati novih načrtov, ker že imamo cel program; ni treba iskati novih voditeljev, ker jih že imamo takih in toliko!“

Gospod Perrozi nečesa ni omenil, kar je za nas Vipavce veličanske važnosti. Kdo se ne spominja shodov pri Rebku, v Šempasu, v Dornbergu, v Biljah? Kdo ne ve, kako vroče smo tukrat prosili železnice, in glejte, zdej je takorekoč že imamo, ker donar je dovoljen, načrti so odobreni, javno pa se lahko govori, da ta železnica je izključno zasluga naših poslancev, in se zadnji hip sta nam poslanci Goronji in Gregorčič izposlovala 100.000 gld., da jih ne bo treba dati nam, ampak jih dá država.

In teh voditeljev se bomo držali Vipavci tudi naprej! S tem podpiram stavljeno resolucijo. Živili naši voditelji!“

Podoben prizor, kakor pri Mozetiču, se je pričel pri imenovanju tretjega govornika — posestnika Karla Prinčiča. Imenovanj Ljubljancje so hoteli imeti besedo hoditi za Gostinčarja ali Krega. Ali vrsta govornikov je bila formalno določena, vsled česar se je ostalo pri parlamentarni disciplini. Ali tega ni marala peštica znane gospode — in nastal je zopet velik smeh. — Od duhovske strani so prihajali klici: Dol 2 njim! Večina je seveda viharno protestovala. Le posaj je prišel do besede. — Dejal je, da je tudi on za prečitano resolucijo: nadeja se, da se tudi sprejme. Dovolj za lastno bi bilo, ako bi se se-le danes razgovarjali o kakih krščansko-socialnih načrtih. Imamo pa voditelje, s katerimi smo zadovoljni, a neki nemirne razdirajo, kar oni zidajo. (Velik hrup: večina viharno pritrjuje, peštica kriči, vsak za tri, ljubljanski krojač Pavšner pa najmanj za pet njih). Zató potrebujemo delavcev pod vodstvom dr. Gregorčiča in Goronjina, ali takih razsajalcev iz Ljubljane nič ne potrebujemo. V Ljubljani ostanite in pometajte smeti, katerih je dovolj, napravite slovenske učilne napise . . . (Tu je nastal nepopisen hrup: večina je viharno pritrjevala, nasprotna kopica pa ugovarjala. Ker se je prav živo udeleževal tudi dr. Mahnič, zaklical mu je govornik in pokazal nanj s prstom: Nikdar ne bodele poslanec!) — Med govorom g. Prinčiča se je že videlo, da ne bo moglo dalje. Zató sta se odgovodala besedi župnik Blažij Kroat in urednik Gabršček, a Stefan Makuc je predlagal — konec razprave. Ta predlog je bil sicer sprejet z veliko večino, ali predsednik je hotel napraviti še protipokus, ali do glasovanja sploh ni moglo priti, ker je bil hrup prevelik. Ni bilo moglo dalje in — vladni zastopnik je shod razpustil. Na to so sklicali kakih 25 domaćinov v bralni sobi društva „Slovenska Zveza“, kjer je izpustil dr. Krek svoj govor: njega so poslušali tudi nekateri duhovniki, a ko je začel govoriti neki drugi Krek, „tovariš“, so odhajali drug za drugim. — S tem je bilo vsega konec. Upamo, da ta lekcija je dosliim ljubljancem najboljši dokaz, da na Goriškem niso ugodna tla za prinešeno kranjsko seme, katero so morali lepo shraniti in nesti zopet domov v Ljubljano.

praviti obrtne učence in rokodelce do takih izdelkov, kakor so bili tam razstavljeni. Pomisliti je namreč, da mladina, ki se podučuje v tej šoli, je ves dan — če ne dušno — pa gotovo telesno uprežena v delo, in ni zahtevati od nje onih proizvodov nego — recimo — od realnih učencev, katerim je učenje jedini posel, in vendar tolik napredek, tolik uspeh! Žal, da se niso potrudili v one prostore na dan sv. Petra tudi oni gospodje, ki so v deželni zboru tudi nasprotovali temu zavodu; uverjeni smo, da bi se bili vsaj nekateri izmed njih nekoliko sramovali one neopravičene in neutemeljene opozicije proti tej šoli. Seveda oni, ki ne privoščijo Slovence izobrazbe, omike in napredka, bi se celo hudovali, da niso brez-pogojno zaprečili zavoda, ki je in bode Slovence v veliko korist. — Škoda, da niso prišli pogledat tudi tisti po kapelanih naučinski okolici, ki govorijo, da Slovenci v mestu nič ne storimo za napredek obrtnikov.

Ob 10. uri zjutraj so se zbrali v učni sobani učenci in učiteljske osebe obrtne šole in precejšnje število gospode, ki so zanimali za slovensko šolo ali za napredek Slovencev. Med temi so bili naš deželni in državni poslanec dr. Gregorčič, prof. Zorn, dr. Kerševani in drugi. Gospod cesarski svetovalec Vodopivec je pozdravil došle gospode, poudarjal potrebo in korist take šole, naglašal, da ne more obrtniki, rokodelci in trgovci napredovati brez omike in višje izobrazbe ter da ne more tekmovali s svojimi sovražniki, ki so se kaj učili. Poudarjal je tudi, da napredek in uspehi slov. obrtne šole bi bili še lepši, ako bi mladina bolj redno in stalno obiskovala zavod, ki ji daje tako lepo priliko, da se oboroži z nua svetlim mečem za svoj poklic in svojo bodočnost. Priporočil je mojstrom in staršem, naj po svoji moči pripomorejo v to, da se po možnosti odstrani tudi ta neprimlik, ki je hiterjen in večjemu napredku na potu, ter dodal nekoliko dat o šoli sami, iz katerih posnemamo sledeče:

Šola je imela letos dva razreda: v obeh so bili učenci, ki so hodili k vsem naukom, in taki, ki so obiskovali le nedeljski tečaj. Učilo se je 102 dni v letu po 2 uri in 38 nedelj po 3 ure v vsakem razredu sploh po 9 ur na teden, in sicer spije po 2 uri, računstvo po dve uri, risanje pa po 5 ur. V zavod se je upisalo 59 učencev, a od teh se je preselilo v druge kraje med letom 7, 13 jih je izostalo, jeden je bil bolan. Koncem leta je bilo klasifikovanih 38 in sicer 9 s prav dobrim, 12 z dobrim, 6 s povojnim, 4 z zadostnim in 7 z nezadostnim uspehom.

Nadzorni odbor je abdaroval tudi letos 17 učencev s zneski od 2 do 5 gld., katere je vložil v „Goriško ljudsko posojilnico“ na ime dotičnih odgojencev. Obdarovani so bili: Cavdek Janez, Dizors Fr., Čotič Avgust, Jug Anton, Vižin Avgust, Saksida Jožef, Lukežič Vincenc, Vižin Filip, Komel Franc, Beltram Franc, Primož Florjan, Lutman Al., Pavlin Ant., Lovec Al., Leljan Anton, Spazapan Ludvik in Jug Al.

Dne 14. junija je obiskal šolo g. nadzornik Karol vitez Hesky, ki se je ugodno izrazil v napredku v obeh razredih kakor tudi o pravilnem poučevanju. Tudi drugi strokovnjaki so obiskali razstavljeni dela in so se zelo laskavo izrazili o napredku in pravilnem poučevanju.

Prihodnje šolsko leto začne s 1. oktobrom, vpisovanje se bode vršilo zadnjo nedeljo v septembru. Najboljeje priporočamo staršem, mojstrom in vsem prijateljem napredka na obrtnem, rokodelskem in trgovskem polju, naj skrbijo, da se vsa slov. mladina te vrste v Gorici in njeni bližnji okolici vpiše v to šolo, ter naj pripomorejo po svoji moči v to, da bi jo redno obiskovala. x. y.

DOPISI.

V Gorici, 2. julija. — Vsi prizvamo, da je naše knetištvo urejeno v vseh zadevah „po starem kopitu“. Premnogo potrebo in dolžnosti, ki se nalagajo našemu knetu, silijo posestniki, da si svoje gospodarstvo uredi racionalno ter ga izkoristi, kolikor je le mogoče. V to svrhu je nujna potreba posiljati po deželi učitelje-strokovnjake, da bodo knetovalec učil odstranjevati ovire umnega gospodarstva.

Knetiška šola na slov. odd. ima le dva učitelja, ki komaj zadostata domačinim veliki in silnim potrebam. Ta dvojica ne more nikakor poleg svojega opravlja vršiti tudi dolžnosti potovalnega učitelja s predavanji, ker bi se potem zanemarjalo učenje na knetiški šoli, kateri je pač v prvi vrsti namenjena knetiška kultura. Druge šole to vrste imajo povsod v Avstriji najmanj tri strokovne učitelje. Umiljivo je torej, da so lahko razposiljajo v teh deželah potovalni učitelji-voženiki, ker pri vsem tem zadostajo poduku v knetištvu po šolah.

Pri nas delata težkože že dva deželna jezika pri kulturnem napredku. — Mi nismo krivi, ako „ne dosegaemo dovoljno svojega namena“. Zavklno pogledavamo dvigajoče se gospodarstvo sosednjih dežel, katero je na nemško višji stopnji napredka.

Tako tudi ostane, dokler nam pomagajo strokovni učitelji, dokler so ne ustanovi občinski praktični list, ki bi poljedelcem tolmachi napredok skupnega gospodarstva, in jih tudi seznanjal s tehničnimi pripomočki, modernega poljedelstva jih seznanjal, kolikor je treba, s kupčijo in obrtništvo, ter jim sledenji rešili vsa njihova vprašanja v tem oziru.

Kam pridemo, če ostane vse pri sedanjih razmerah? Nista li poljedelstvo in živinoreja najiminentnejši izvir nacionalnega blagostanja? Nista li ona podlaga vsej obrtnosti, ki more vspevali le, ako daje knet mesa in kruha? — Pomagajmo torej onemu, ki nas živi, pomagajmo mu, da bo lahko zastopal koristi svojega stanu nasproti zahtevam kupčije, obrtnice in države.

M. Ivančič.

Iz Brd: — Novi odbor „Slovenskega jezika“ v Brdih si je izvolil dne 22. junija tajnika c. g. Andreja Grgolet-a, župnika v Slovenscu, blagajnika bl. g. Antona Zuchratija, veleposelnika v Medani, podpredsednikom c. g. Stefana Valentinič-a, kurala v Mirniku. — Kdor želi biti ud katol. političnega, narodnega društva „Slov. Jez“, plača 50 kraj. na leto v blagajnico, da se pokrivajo stroški društva. Zetvujta za narod!

S Tolminksega. (Iz učiteljskih krogov). — Letos se menda vendarle uresniči, na kar se je že več časa delalo, da pride namreč c. kr. okrajni šolski nadzornik stalno v Tolmino, a ne kot učitelj, ampak samo kot nadzornik. Z učiteljskega stališča moramo to odločitev le hvaliti in odobravati, ker bo v vseh ozirih v korist in napredek našemu solstvu. G. nadzornik je bil do sedaj z delom preobložen in zato ni mogel, ako bi tudi hotel, narediti za solstvo kolikor bi bilo potrebno. Sedaj pa, ko mu ostane samo nadzorstvo, obrne veliko lože vse moči napredku našega solstva.

S to spremembo ostane prosta in bo namestiti službo na c. k. pripravnici v Kobaridu. Ta šola je za učiteljske pripravnike in prihodnje učitelje velike važnosti, ker je težaven prehod, dolg in širok most iz ljudske šole na učiteljsko. Skušnja je dokazala in se vedno dokazuje, da učenci, ki pridejo s takih pripravnic z dobro in trdno podlago, tudi na učiteljsko dobro in uspešno napredujejo, in nasprotno. Da pa ta šola kar najbolj moge doseže svoj važen in obširen učni, treba je za tako šolo tudi popolnoma vsežega, izvršnega učitelja. In tukeja učitelja, z vsemi potrebnimi učiteljskimi zmožnostmi, z redko učiteljsko delavnostjo in navdušenostjo imamo na Tolminskem. Mož je do sedaj le delal in trpel večinoma za druge, a vendar ni zavidal drugim, ko so živili boljše deleže, med tem, ko je tical on pozabljen v tolminskih hribih. On je imel vedno najboljše in najčistejše namene; če so ga pa nekateri nerodno čutili včasih krivo sodili, ni morda njih krivda. Potrebno bi torej bilo, ga vsaj sedaj podkropiti, da ne zgubi vstrajnosti in navdušenosti. Treba ga je obrniti svojemu okraju, svojemu narodu.

Merodajne učiteljske oblasti dobro poznajo Ivana Krajnika in njegove zmožnosti in ako se ga spomnijo sedaj, ko je mesto učitelja na c. k. pripravnici v Kobaridu prosto, bo to v korist solstvu in učiteljskemu duhu

Obrtna šola v Gorici.

V dan 29. junija je sklenila slovenska obrtna šola v Gorici svoje drugo leto s tem, da je razstavila risarske izdelke odgojencev na ogled onim, ki se za to zanimajo. Kdor se je na dan sv. Petra potrudil v prostore „Sloginih“ zavodov, prečital se je lahko, da je obrtna šola pod izvršnim vodstvom ter da napreduje mladina, ki obiskuje to šolo, vrlo dobro. In res, s komurkoli smo imeli priliko govoriti o imenovanem zavodu, se ni mogel prežuditi, kakó je moglo pri-

*) Dostavek vodstva tiskarne: T
vabilo se je glasilo: „Podpisani Vas uljudno vabi
shodu gornjega društva, ki bo de 20. aprila ob 8
uri zvečer v gostilni g. Visintina. Dnevali red: 1. V
litev novega odbora. 2. Prednavanje in razlaganje o
avstr. kongresu železnikarjev: o namenu in k
risti organizacije. Gočornik sodrug Kopac
Dunaja. 3. Predlogi in upravanja. — Železnikarji
Udeležite se shoda mnogobrojno, da pokazate a ten
da popolnoma razumete čas, v kojem žitite. Priatel

Jelšek Amalija, Vodopivec Anton, Pavlica Jozef, Mrevlje Jozef, Budin Ivan in Baša France v Dornbergu. — Po 30 kr.: Dear France in Volpet Anton v Flumicelu. — Po 20 kr.: Bresan Anton in Pavlin Tomaž v Flumicelu. — Po 10 kr.: Bevilacqua Angel, Stafuza Anton, Iv. Kr. Andrian, Goblas Jakob in Rusin Karol. — V Črni-ah nabrano gld. 23.40, katere so darovali: Dekan Cibič gld. 7. — Moje voliči, izključeni od obč. volitve, gld. 2.25. — Po 2 gld.: Leban Fran in neimenovani. — Po 1 gld.: Načelnik Jos. Kosovel, kaplan Leop. Stuhelj, Pignatari Fran in Ivan. — Kosovel Fran 60 kr. — Po 50 kr.: Nodus Fran, Lojk Jos., Usaj Anton in Usaj Ivan, v Črni-ah; Spacapan Fran v Ozeljanu; Pelicon Martin v Sempasu. — Lojk Tomaž 40 kr. — Po 30 kr.: Usaj Iv., Kosovel Iv. in Kersevan Iv. — Faganel Ivan 25 kr. — Po 20 kr.: Persič Andrej, Frigo Josip, Rijavec Jos. in Zivec Anton. — Po 10 kr.: Badalič Jan, in Faganel Fran. — Vsega skupaj nabrano doslej gld. 1650.65, več 100 gld. dež. zbora goriskega. Predsedništvo: zahvaljuje darovalce, se toplo priporoča št. občinstvu za daljše doneske.

Kranjec-Slovenec. — „Slovenec“ se je baje strašno začudil, da se je postavila „Soča“ na ozko stališče in da nje nič glasi o Kranjcih itd. — Na to odgovarjamo: Naša stranka je volila zadnje dva Kranjca v deželni zbor in jednega celo v odbor, a „P. L.“ je ropotal načelno proti Kranjcem. — No, zdaj smo pa mi načelno proti temu, da bi take vrste ljudje a la Gostinčar, Kregar, Pavšler romali s Kranjcem na Gorisko svoje modrosti prodajati. Takega kranjskega sušnarstva (slovenskega vendar ne moremo reči!) ne trebamo! Gosp. dr. Kreku pa povemo, da kakor kdo v gozdi trobi, tako iz njega odmeva. Nas urednik je vedno enak in dosleden značaj tudi nasprotni duhovščini, ali dr. Krek se je nakrat spremenil iz hudega nasprotnika vseh „farjev, ki so sami k...“, kakor se je rad izražal in se ostentativno ogibal farjev, v vročega zagovornika krščanske socialnih idej in oblekel celo duhovsko suknjo, ker ni mogel iti na vsučilišče. — Povevno lahko se marsikaj, da dokazemo resnico prej označenega reka. Surovosti bomo zavračali z rezko resnico.

Ako je deželni zbor kupil za 180 gl. „Ključice za mladino“, je storil veliko dobroto svojci mladini, kateri je kupil za malenkostno ceno veliko dobrega gradiva. Pri nas na Goriskem se skupno naroča „Vrtec“ že od nekdaj, a še nikomur ni padlo v glavo, da bi kdo očital „goriske darove“ Kranjcem. Kam pač ljudi strast tira!

Iz društva „Sloga“. — V „Edinosti“ od četrtka je zopet dopis „Z Goriskega“ iz učiteljskih krogov. Tam se zbadljivo pred- bacuje, da lanske leto je bil občni zbor na tak dan, da se ga učiteljstvo ni moglo ude- žiti. Na tak zadržek odbor ni mislil. Sklical je shod na tak dan, ki ni bil mogoč po vi- harnih deželnozbornih olivah in z ozirom na zasedanje državnega zbora. — Da se je takoj predbacivalo postranske namene, kaže le neko nervoznost, s kakršno ni lahko hladno razgovarjati se.

Dalje se ondi trdi, da so pričakovali shode, — a ni jih bilo. Takó? L. 1894. je bilo šest velikih shodov; l. 1895. pa so bili dva v Gorici, v Biljani, na Nabrežini in v Sežani. — Za shode je treba moč; čim več shodov — toliko več moč! Menda ni treba jasneje govoriti!

Napoved pride najbolj zabeljen ocvi- rek: „Vodstvo „Sloga“ je izgubilo (?) imenik doposlanih mudrstenikov, le svoto 7 gld. je shranilo, ker jih ni izgubilo...“

Reč je taka-le: Gosp. Peter Med- vechek, nadučitelj v Krizu, je poslal društvu 7 gld. in imena novih udov. — Ko se je bila blizala odborova seja, v kateri bi bilo te ude sprejeti, tajnik ni mogel najti oglašilnice. Prav lahko je mogoče, da jo je zalozil, ker pri njem je vsak dan cele kipe pisem najrazličnejših vrst. Zato je pisal g. M., da bi blagovolil poslati se enkrat oni imenik, ker slučajno ne more najti nje- govega listka. Ali g. M. ni dal odgovora: zdaj pa se tako tendenciozno pisari v časopisih! Svet naj sodi: Kakošno je tako ravnanje! — Ua se kak listek lahko založi, je vsakomur umljivo; ali neumljivo ho vsake- mu razumniku, da se dotičnemu javi neljub slučaj, prosí ga za zopetno naznanilo, — a se temu ne ustreže, pač pa po časopis- jih tendenciozno piše.

Iz Solkana: „Že eno leto je, od kar se govori pri nas o konsumnem društvu in o mizarjski zadugi. Ali ostalo je le pri lepih besedah. Mizarji so se zjedili le za enako- merne cene, da si ne delajo neumnih konkurence, a to je vse. Kje je pa zadrega? — Gospod kaplan je dejal v ponedeljek pred občinstvom, da on oboje ustanovi in preskrbi tudi denarja. — Ta objuba se glasi prav lepó, toda — dejanja bi radi vi- deli. Torej le na delo!“

Iz dol. Vrtojbe. — V nedeljo, 28. junija, so se zbrali udje „Slovenske čitalnice“ in tudi nekateri neudje v gostilni „V Gradu“, k skupni napitnici. Pri tej priložnosti se je marsikaj govorilo v spočujočih društvom. Med drugim je opozoril cenjeni g. Fr. pl. Lokatelič navzoče kako potrebna je podpora „Slogini“ zavodom. In res, njegov opomin ni bil brez upliva in uspeha. Nabrala se je v ta namen svotica 23.40 in 48 vin. — V god sv. Cirila in Metoda bode v dol. Vrtojbi društvena sv. masa. Istega dne pred sv. maso se vabijo vsi udje Čitalnice na dvorišče g. Fr. pl. Lokateliča, odkoder poj- dejo z zastavo skupno k sveti masi.

Iz učiteljskih krogov ajdovskega okraja smo prejeli dopis v obrabo znane okrožnice. — Priobčujemo vse bistvene od- stavke, ker vsega ne moremo priobčiti. Dopisnik pravi:

„Podlika se naši okrožnici več reči, katerih mi v njej ne trdimo. V okrožnici pravimo: „Zadnji dogodki kažejo, da preobrat, vršivši se leta 1889, tudi s pomočjo učiteljstva

ni ustanovil stalnih razmer. — Katera stranka zmaga? S katero naj učiteljstvo deluje?“ — „Soča“ meni, da smo tukaj mislili na na- rodno in Mahničovo stranko; to pa ni res. Znano je, da ste nastali v zadnjem času v Sloginem taboru dve stranki: ena ki hoče, naj bi imela Sloga svoje lastno od g. Gabrščeka neodvisno glasilo, kakor društvo Edinost v Trstu, in druga, ki je za to, naj ostane g. Gabršček še nadalje lastnik Soče in Sloga brez lastnega glasila. — V okrož- nici smo hoteli reči, naj učiteljstvo prevzame, kateri teh dveh strank naj bi se pridružili. Na dr. Mahniča, s katerim smo malo znani, pri sestavljanju okrožnice nismo mislili. Ho- teli smo reči, da v eno omenjenih strank hoče iti učiteljstvo v boj, a ne kot zamorec, tovarnik ali hišpéc, ampak kot enakopraven zavestnik. Vprašanje je bilo tedaj, ali se hočemo pridružiti g. Gabrščeku proti Slogi, ali Slogi proti g. Gabrščeku.**) Obe omenjeni stranki se držite istih glavnih načel in imate skupen smoter; zato se lahko pridružimo eni ali drugi; zato smo se odločili za tisto, ki nam več ponudi. Nekateri izmed nas smo že vi- deli v g. Gabrščeku moža, za katerega naj bi učiteljstvo delalo, da bode pri prihodnjih volitvah izvoljen za deželnega poslanca, drugi zopet so se na vso moč upirali taki misli. Tedaj je prišel g. Gabršček, ki nam veli: „Schwamm darüber!“ (Najpametneje je storil. Zares: Schwamm čez take načrte. Le pustite G. na miru! Ured.) V okrožnici smo mislili na slučaj, če bi se nadalje ena kot druga omenjenih strank nas kokor do sedaj prezi- rala. Dogodek lanskega leta ko je sloz za nami kaj tudno postopala, nas je opozoril, da moramo biti tudi na to pripravljeni. Pri- stopilo je k Slogi 14 nas učiteljev. Vplačili smo letnino. „Post festum“ dobil je eden nas povabilo, naj bo tako dober, da pošlje zopet imenik dotičnih 14 učiteljev, ker se je prejšnji nekam zlozid. (Ni res, da „post festum“, ampak pred zborovanjem. Ur.) Sloginega zborovanja se ob volitvi tudi tisti učitelji niso mogli udeležiti, ki so bili že poprej udje društva Sloga, ker je bilo odlo- čeno na šolski dan. Za tak slučaj smo se odločili na to delati, da nobeni omenjenih strank ne pojdemo na roke, če se tudi v drugih rečeh, ki ne zadevajo učiteljstva, se tako vjemamo. To vendar smemo, kaj? — Po kateri morali je kaj takega pre- povedano? — (Prepovedano ni, ali — čudno! Ur.) Podlika se nam, da v okrožnici kličemo k složnemu delovanju, a da sami slozo rušimo. — To ni res! — Izstopili so res nekateri iz učiteljskega društva, a zaradi tega, ker vidijo, da nam društvo s svojim dose- danjem postopanjem prenaša koristi in ker ni zaradi daljave in stroškov v njih moči, da bi mogli spraviti vesla v druge roke. Nam oddaljenim učiteljem je hudo, ako pridemo v mesto k zborovanju ter porabimo čas in denar, ne da bi si sami sebi ali drugim kaj koristili. Naše poti so predrage, da bi mogli hoditi v mesto „školat“. Kako hočete, da ostanemo še nadalje v društvu, kjer nam, ako položimo oreh na društveno mizo, zavrejo je- dro in pričnejo razpravo, kako naj se po- rabite obe lupini v korist društvnikov?

Kar se tiče naše dežele, moremo reči, da je ona dosedaj zamernjaka učitelje. „Soča“ in „Edinost“ sami se z nami vjemate, da je sramotno, da je pri nas sodniški ob- hodnik in finančni stražnik boljše plačan nego učitelj v trgu, ki služi za 15 do 20 let. In pri takih razmerah se hočete, da bodedo polni idej! Odkod naj jih uzamemo? Najprej se moramo iznebiti du- homornih postranskih opravil, brez katerih sedaj, naj se tako varčno živimo, ne moremo izhajati, potem bodedo mislili na idejale.

Izdeli smo okrožnico na učiteljstvo, ne da bi hoteli katere posamezne ali vse slo- venske deželne poslance napadati, ampak, da vdradimo učiteljstvo naše dežele k skupnem delovanju ter si pridolimo ono pozornost merodajnih krogov, katero smo do sedaj po- grešali.**) Dežela je postavno dolžna nas tako plačati, da bodedo mogli izhajati brez postranskih zaslužkov. To od nje pričakujemo, to od nje v njenem in svojem interesu za- hteevamo.

Dvomi se, ali je podpis „Več učiteljev“ opravičen. — Takemu dvomu odgovarjam, da o omenjenim podpisom stoji ved učiteljev, ki so okrožnico dogovorili, sklenili in izbrali tri tovarise za odposiljanje.

Eden sodelovalec učiteljske okrožnice.

Iz Devina nam poročajo, da je prodal knez Hohenlohe svoj malin v Sv. Ivanu tr- žaskemu društvu za čistjenje riža, katero ga preuredi za svojo obrtno svrhu. Tako se- sa soma zmanjšuje moč devinskih knezov.

Iz Boles: Vojaško veteransko društvo v Bolcu bode imelo v nedeljo dne 5. julija t. l. v gostilni pri „Eksluhu“ občni zbor. K občni udeležbi uljudno vabi odbor.

Zaupstva na tolminskem in so- žanskem, pozor! — Naša tiskarna ima pripravljene tiskovine po uradnem obrazcu za popis volitev v novi volilni skupini za državni zbor. Županstva v goriskem polit. okraju so že oskrbljena s ta- kimi tiskovinami.

„Najcenejša in najhitrejša obroditev opustošenih vinogradov“ je naslov knjižice, katera je kot ponatisek iz „Kmetovalca“ ravno- kar izšla v zalozbi deželnega odbora kranj- skega. Knjižico je prav peljudno spisal de- želni potovalec učitelj Francšek Gombac v Ljubljani ter ji v pojasnilo dodal 28. slik. Knjižica se dobi v pisarni c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani za 20 kr. izvod s poštnino vred. Ker vinogradarstvo po

*) Nam ni nič znano o vsem tem. Pač pa je res, da je urednik sam predlagal, naj bi se povsem ločili „Soča“ in „Sloga“, da bi videli, kakó bi znani ljudje potem pokrivali svoja spletkarstva. Ured.

**) Kaj takega ni niti mogoče, ker Gabršček proti sedanjim „Slogi“ ne bo nastopal, k večjemu bi kaj podzdel, da bi se storilo še to in ono. Kako vidite, tu odpade sleherni premljevanje. Ured.

**) Pozornost se res zbujajo, a line take, ka- kakoršno smo pogrešali. Tak načinom se merodajni krogi ne pridobivajo marveč odbijajo. To je nas vznemirjalo, ker se resno bojimo za dobro stvar našega učiteljstva. — Ured.

naših krajih veld trtne usi takó silno naza- duje, z veseljem pozdravljamo to knjižico, v kateri nas gospod pisatelj poučuje, kakó z ameriškimi cepilkami zopet lahko za- sadimo vinograde, katerih nam trtne usi ne uniči nikdar. Ves navod je pisav lepo pregledno, v oddelkih s svojimi naslovi. Na koncu knjižice je gospod pisatelj tudi opisal dve najhujši trtni bolezni, grozno plesnobo in strupeno roso, ter je povedal, kakó se jih je treba braniti.

Naročnikom. — Prišli smo drugo po- lovico leta! Vsakdo naj popraša svoj spomin, kakó kaj stoji z naročnino. Saj vidite, kakó nas preganjajo, kakó bi radi „Soča“ kar za- trli. Naši zvesti sobojniki naj nas torej podpirajo s točnim plačevanjem. V avgu- stu bomo pošiljali plačilne naloge za čas do 30. junija t. l.

Društvene vesti.

Vabilo. — Goriska možka po- družnica družbe sv. Cirila in Me- toda bo imela svoj letošnji občni zbor v nedeljo 12. julija ob 11. uri predpol dne v prostorih goriske Čitalnice, z dnevnim redom, kakor je v pravilih določen. Gospodje dru- štvniki se uljudno vabijo, da bi se udeležili obnega zbora v obilnem številu. V Gorici 2. julija 1896. Načelnstvo.

Slovensko bralno in podporno društ- vo v Gorici vabi svoje p. n. gospode člane k sv. masi, ki se bo brala prihodnje ne- deljo 5. julija na god društvenih pa- tronov sv. Cirila in Metoda ob 8. uri v cerkvi sv. Antona pod Kostanjevico. V Gorici, 1. ju- lija 1896. Odbor.

„Goriška ljudska posojilnica“ je imela prometa v prvi polovici letošnjega leta gld. 202.310.51. To je napredek nad vsa priča- kovanja. Leta 1894. je končala s prometom 150.000, a l. 1896. konča, ako poje takó naprej, s 400.000 gld. prometa. — Kolika je to dobrota za naše ljudstvo, more presoditi le oni, ki pozna olerstvitv nekaterih brez- srečnejv v Gorici in drugod. Ljudje plačajo v denarju in blagu velikanske obresti. — Seveda treba tudi posojilnici redno plačevati obresti! Zal, da mora tudi naša posojilnica čisto po sodni poti iztirjati glavnico in ob- resti! — Zalaj ima posojilnica veliko denarja na razpolaganje. — Za službo knjigovodje se je oglašilo veliko prosilcev.

Mestna hranilnica v Radovljici. — V mesecu juniju 1896 je 51 strank uležilo 17.861 gld. 58 kr., 2 stranki vzignilo 400 gld., 1 stranki se je izplačalo posojilo 3000 gld., stanje ulog 17.461 gld. 58 kr., denarni promet 34.006 gld. 56 kr.

Ostala Slovenija.

Trst. — Vazne premembe na Primor- skem so se zgodile v sodstvu in pri finančni oblasti. Na mesto ta teden umrlega predse- dnika prizivnega sodišča primorskega pl. Pecka je imenovan trd Nence dvorni svetov- valec na najvišjem sodišču dr. Edvard Kindinger. Višji državni pravdnik dr. Gertscher iz Trsta je šel na mesto dra. Abramca na Dunj. Finančni ravnatelj baron Plenkerc je šel v pokoj, njega zamenja mi- nisterjalni svetovalec dr. Schuster pl. Bonnot. Ti vsi novi gospodje menda ne razumejo nikakega slovenskega jezika, pač pa so, kakor poroča „Matti“, odlikovani z raznimi odlikovanji, kar njemu baje zado- stuje, da je z njimi zadovoljen. Kaj naj po- rečejo k temu primorski Slovani? Dobili so svojega škofa v Trstu, radi tega pa se mo- rajo zadovoljiti na drugi strani z Nemci kot najvišini deželni uradniki na Primorskem. Sicer pa počakamo na dejstva novomeno- vanih gospodov. Ker je sedaj izpraženo mesto višjega državnega pravdnika v Trstu, radovedni smo, ako zasede ta sedež zopet kak Nence ali sploh človek, ki ni zmožen slovensčine. To prevažno mesto bi moral do- biti uradnik, ki je popolnoma zmožen slo- vensčine ali hrvaščine, kajti Slovenci in Hr- vatje na Primorskem ne odneajo zahtevati slovenskih obložnic in slovenskega uradovanja od strani državnih pravdnikov. — „Slovensko pevsko društvo“ priredi v nedeljo 5. t. m. koncert na vrtu „Mondo Nuovo“. — Istega dne bode tudi redni letni občni zbor polit. društva „Edinosti“ ob 9. zjutraj v prostorih „Tržaskega Sokola“. K zborovanju pridejo tudi državni in deželni poslanci tržaski in isterski.

Imenovanja in premeščenje na pošti. — Poštinski oficijali so imenovani poštini asistenti: Konrad Desković, Karol Majcen, Anton Zavrlanek, Robert Janda, Josip Streiz, Emil Marin, Karol Hussak, Josip Prandi, Fran Hafner, Viktor Klinar, Ivan Černe. vsi za Trst, nadalje Ernest Nastran za Rovinj in Josip Kurent za Ljubljano. Poštini oficijal Fran Letis premeščen je iz Rovinja v Trst.

Istra. — „Naši Slogi“ poročajo iz vasi Livada pri Oprelju, da se je tamonjši ljudstvo posluževalo vedno z vodo iz vira v cesarskem gozdu. V zadnjem času pa se ljudstvo ne sme več posluževati starinske pravice* kajti postavljeni stražnik to pre- poveduje kmetom, gospodi pa dovo- ljuje. Ker v tem kraju sploh druge pitne vode ni, je ljudstvo zelo razkačeno, da se mu odvzema ta božji dar! — Solsko-politično društvo „Legia Nazionale“ je imelo svoj letošnji redni občni zbor v Kopru dne 28. in 29. pr. m. Ni treba naglašati, da so Koperčani napeli nadnaravne svoje moči za čim krasnej sprejem svojih polit. sosislje- nikov. Solsko leto na c. kr. učiteljske je končalo na hitro roko, da so kandidatje in profesorji lahko odšli, ker drugatje bi se utegnili pripetiti neki neljubi prireditvi. Čas bi že bil, da bi se učiteljstvo vzgajalo v kakem drugem mestu in ne v irredentovskem gnezdu.

Kranjska. — Berolinska „Elektricitäts- gesellschaft“ se je obrnila na ljubljanski ma-

gistrat, da zgradi v Ljubljani na lastne stroške električno železnico, če je le kaj mogoče, da bi se podjetje obrestovalo, če tudi nizko. Društvo je prosilo mestni uagistrat za potrebne podatke. — Pri podiranju hiš v Ljubljani so našli ostanke nekdanje na- selbine ribičev in brodarjev; ki so bivali okrog cerkvice sv. Miklavža. Ogljena plast dokazuje, da je to naselbino pokončal ogenj. — Olepsevalno društvo se snuje v Radov- ljici na Kranjskem. Društvo bode imelo namen, delovati za olepšanje mesta in okolice in privabljati letovisčarje v Radovljico in okolice. Bilo bi dobro, ko bi v tem smislu ukrenila nekaj tudi naša županstva!

Stajerska. — Volitve v okrajni zastop- celjski so že določene, in sicer voli veliko posestvo dne 13. julija, veliki trgovci dne 14. julija, mesta in trgi pa dne 15. julija, kmečke občine dne 16. julija t. l. Ali bodo v novem okrajnem zastopu imeli večino Slo- venci ali nemški Celjani in zenskularji, o tem odločje volitev v velikem posestvu. V tej skupini so Slovenci že dvakrat zmagali. Bog daj tudi tretjič! — Hotel „pri kroni“ v Celju je sedaj zbirališče narodnjakov. Opo- zarjamo na ta hotel Slovence, ki prihajajo v Celje terj tamkaj prenočujejo. — Velika ne- vihta dne 24. t. m. provzročila je v celjski okolici mnogo škode. — Posojilnica v Gornji Radgoni je imela lani 107.095 gld. pro- meta, 764 gld. obnaga dobička in 3672 gld. zadružnega zaklada. — Ljutomerska posojilnica je imela 374.460 gld. prometa, 3109 gld. dobička in 25.017 gld. rezervnega zaklada. — Ormožka posojilnica je imela lani 359.220 gld. prometa, 2003 gld. dobička 29.295 gld. rezervne zaloge. — Posojilnica v Piscihi pri Brezici je imela dohodkov in izdatkov skupno 32.844 gld., 115 je pri- dobila in imela zaloznih novcev 2561 gld. — Posojilnica na Statini je izkazala 19.308 gld. prometa, 150 gld. dobička in 1952 gld. rezerve. — Posojilnica v Sostanji je prometa 179.808 gld., pridobila si 609 gld. in ima 5920 gld. ustanovne in 10.071 gld. posebne rezerve. — Posojilnica v Žalcu je izkazala 277.676 gld. prometa, 2124 gld. dobička, 3259 gld. splošne in 18.527 gld. posebne rezerve. — Notar za Brezico g. Kazimir Bratkovič se je preselil z dnem 1. ju- lija z Rogatec v Brezico. Ravno o tem čas- pu je zapustil g. notar dr. Franc Pirmas Brezice in se preselil v Maribor. — Stajerska kme- tijska družba je letoz odlikovala 26 oseb radi zaslug, katere so si pridobile za napre- dek umnega kmetijstva. Med temi so trije Slovenci.

Ravnopravnost našega jezika na ža- lezniceh. — „Domovina“ piše: Samo na Kranjskem uživa slovensčina na državni ka- kor na južni železnici še nekoliko pravice. Tod so imena postajam napisana vsaj na drugem mestu tudi v našem jeziku, čeprav bi morala biti slovenska imena na prvem mestu. Tiskovine se dobivajo slovenske, urad- niki znajo slovensko in konduktjerji klicajo imena postaj na Kranjskem tudi v našem je- ziku. Kako je pa drugod po Slovenskem: po Stajerskem, Primorskem in Koroskem? Vsek- dor se je že vozil po teh izvenstranskih ža- lezniceh pokrajinal, ve, da je tod naš jezik hudo preziran in da o kuki ravnopravnosti ni duha ne sluha. ... Pred kakimi 10 leti se je že bila začela živalna agitacija za ravnopravnost naše slovensčine pri železniceh, kolikor jih je po slovenski zemlji. ... Pa kmalu je cela agitacija pala v vodo. Taka agitacija za ravnopravnost našega jezika po slovenskem ozemlju se mora z nova začeti. Zalaj, ko imamo posebno železniško mi- nisterstvo, pojde morda laglje. ... Mar- skomu je še neznano, da so dolžni konduk- tjerji v Avstriji postaje imenovati v vseh v deželi navadnih jezikih. V „Instruction für die Manipulation beim Transportdienst“ čit- am v elenu 7, v 1. odstavku: Sobald ein angekommener Personenzug in der Station vollkommen stille steht, haben die Conduc- teure sowohl den Stationsnamen als auch die Dauer des Aufenthaltes laut und deutlich in den üblichen Landessprachen dreimal auszurufen. ... Na vsaki postaji leži v na- čelnikovi pisarni pritožna knjiga za popotnike. V to knjigo naj zapiše vsak gori navedeni, kvas na konduktjerje in naj dostavi vprašanje, kako je to, da se razen na Kranjskem nikjer na Slovenskem ta ukaz ne izvršuje? Nasloviti je treba pritožbo na obratno ravnateljstvo južne železnice.

Koroška. — Celovski župan je romal v Berlin k svojim nemškim bratom. Tam ga je sprejel, kakor je sporeči Neuner ce- lovskemu mestnemu zboru, berolinski župan posebno slovesno kot „župana najbolj južnega mesta“. To novico nemški listi s posebnim veseljem trobijo med svet. Radovedni smo, kakó se bolj junaško bo sedaj g. Neuner branil „nemški“ (?) Celovec, ko je romal cel- v Berlin, da se bolj navzame nemškega cru- sovskega duha, ki je tam prav po ceni. — Koroška deželna hipotekarna banka je začela poslovati dne 1. junija. — Občino „Slov. Smihel“ so prekršili v „Pokrče“, nemški pa zapisali „Pogersdorf“. To je vendar očito- no pачenje imen: Bog vé po kateri nemški slo- vni- ci so našli tako pokveko krajevne imena. Naj bi se oglašil g. baron Mac Nevin, kate- remu je „čistost“ in „pravila“ pisava imen toliko pri sreč, in odpravil tako grdo pачe- nje! — Volitve za deželni zbor bodo, kakor pišejo listi, koncem septembra ali začetka oktobra. Zato rojaki: na delo! — V St. Lovrenču v Leski dolini se je sam usmrtil učitelj Fr. Werzer s tem, da si je z britvo precezal vrat, menda zavolj tega, ker so ga vaščani tožili pri deželnem šolskem svetu.

— Mir.

Razgled po svetu.

Avstrija. — Državni zbor se snide zopet dne 20. septembra t. l. V jesenskem zasedanju dorši domovinski zakon, pre- dogo o borznm davku in morda tudi še uvodni zakon k civilnopravdnemu redu. Dr- žavni proračun pride pa še le o novem letu

v zbornici na vrsto. Zastopniki mest bodo naperila vse sile, da bi zavlekli se premembo domovinskega zakona; židovskim prijateljem pa posebno malo ugaja, da se misli povečati borzni davek. — Odslek za civilnopravdni red je zavrgel predlog gospoda dr. A. Ferjančiča, naj se določi, da morajo biti enakopravni vsi deželni jeziki in obhajevanju s strankami. Pravosodni minister grof Gleispach se je upiral temu in zatrjeval, da pri sodiščih ostane vse pri starem in se ni bati, da bi se narodna enakopravnost ne spostvala. Glasoval je za Ferjančičev predlog jedini Slovenec v odseku g. Višnikar. Mladocihi so nas pustili na cedilo, sklicuje se na to, da bodo ob ugodnem času sami stvali mnogo obširnejši predlog. Seveda s tem nam ni nič pomagano, kajti verojetno ni, da bi položaj bil kmalu tak, da bi se vsprejel se kak danje segajoči predlog. — Po vsej Avstriji so se brale mase - zadušnice za pokojnega cesarja Ferdinanda. — Hrvaški in srbski vse- učiliščniki so demonstrirali v soboto proti prof. dr. Jagiću radi njegove izjave v prid „bosanskega“ jezika. Že v dvorani za pro- davanje so ga pozdravili posamičniki z „pe- rent - klici“ in enako ko je odhajal. Na ulici so mu klicali „hrvaški izanjalac“. Radi tega izgrda na ulici je bil klican pred rek- torat jedne vsučilišnice iz Bosne, s katerim se je sestavil zapisnik, katerega pa dijak ni hotel podpisati oporekaje pravico rektoratu, da se meša v reči, ki so se godile zunaj vsučilišnice. — 27. pr. m. je bil sprejet od cesarja novomimovani kardinal Agardi. Cesar ga je slavnostno pokril s kardinalskim klobukom. — Nemski „Schulverein“ opusti s prihodnjim šolskim letom tri ljudske nemške šole v okolici Prago radi slabih finančnih razmer. — Malorusko odposlanstvo je spre- jel 26. pr. m. sv. Ote, katero je prišlo za- hvaliti ga za imenovanje Sembratoviča kar- dinalom. — 28. pr. m. je imel sejo inli- sterski svet na Dunaju pod cesarjovim predsedništvom. — Na Tirolskem v Celju ob jezeru so odkrili spomenik našemu ce- sarju. — Finančni minister je izdal podro- jenim uradnikom odlok, s katerim nazna- nje neko spremembo ob robu na komadli 10 kron. — Liebigov predličnica pri Pragi je pogorela do tal. Več oseb je zgorelo. Do 30 delavcev je ranjenih, ker so morali skakati skozi okna. — Imenovanje uradnikov v VII. plač. razredu, po poročilu nekoga pešanskega časopisa, je propuščeno snati vladi. Uradniki v ti plačilni vrsti je dolezel imenoval sam ce- sar. Vost potrobljeje potrdila. — Dunajski mestni svet je znižal podporo nemškemu izobraževalnemu društvu od 3200 na 500 gld. — Vlada nameruje upeljati obvezno za- varovanje živine ter je že razposlala načrte vsem kmetijskim društvom, da izrečejo svoje mnenje.

Ogerska. — Veliko hrupa je vzročil navod, ki so ga dobili ogerski škofje iz Rima v pogledu postopanja v verskem pogledu. V tem navodu so pozivajo škofje, da obrnejo svojo pozornost vzgoji pravih duhovnikov ter naj imajo na umu, da duhovništvo ne sme se bati nikakega dela ni bohe, le da po- more do zmage kristijanskega krsta. — 15. sep- tembra bo v Budimpešti shod prijateljev miru. — Državni zbor je zaključen. — Ma- djarski franasoni so imeli slavnost posvečenja svoje palače, ki se je vršila 21. pr. m. v navzočnosti preostozidarjev iz drugih držav. Časna svoboda! — Iz budimpeštanskih za- porov, odnosno bolnišnice, je popihl zopet zločinec Affendakiss, član znane teleske družbe. — Madjarski pisatelj Jokai je bil odlikovan od cesarja s svetlino za znanost in umetnost. Ko je on sprejel to odlikovanje, je pisal neki nadji, časnik, da ni častno za Madjarja, da je sprejel vjazyemno odlikovanje za obe drž. polovici. Ukľup temu pisanju se je zahvalil Jokai cesarju na odlikovanje; dru- zega dne pa je napisal v enem listu podli- stek, v katerem se je opravičeval, zakaj je sprejel to odlikovanje. To ni zadoščevalo, kajti neki poslanec in član vladine stranke je napisal v istem časopisu zopet članek proti Jokaju, da on ni smel sprejeti tega odliko- vanja. Taki so ti Madjarji. Oni smejo kľu- bovati tudi cesarjevi volji — a nikdo jim ne more do živega!

Ostale države. — Iz Italije prihajajo poročila, da zapusti Afriko general Bal- dissiera, njega da zamenja polkovnik Ste- viani, ki bo imenovan generalom. Bara- tieri je baje upokojen; general Lambertti pa postane eritrejskim zapovednikom. — Pi- šejo, da se snide ruski car z nemškim v Darmstadtu. — Znani Arton, ki je me- setaril v panamski aferi, je bil obsojen pred pariskim sodiščem na šest let jče. — Raz- prava proti dr. Jamersonu se ponovi 20. t. m. — Egiptovski časopis poroča, da od- pošlje Anglija meseca oktobra 15.000 mož v Egipt. — Mej Francijo in Italijo se dela za sporazumljenje o trgovinski pogodbi in o političnih rečeh. — Piše se o trozevi Rusije-Francije in Španije. — Laski tolovaji so zarobili kanonika Compagno ter so zaht- evali za njegovo glavo veliko odkodnino. Kanoniku se je posrečilo ubežati tolovajem tako, da je ubil stražnika, ki je bil zadrževal. — Na Kreti se polega ustanek. Upa se, da se kmalu uduši popolnoma. — V Bologni so odkrili spomenik Italijanu Mingetti-ju. — Ustaja na otoku Kuba bode stala Španjsko za bodele leto še celih 400 milijonov. ako bode hotela nadaljevati vojno proti ustašem. — Li-Hung-Cang, kitajski podkralj, ki je zastopal svojega carja pri kronanju ruskega carja, je obiskal Berlin in nemškega cesarja. Iz Berolina se je podal v Friedrichsrue k Bismarku, kateri ga je sprejel prav srčno in naglasil potrebo zblizljanja Nemčije s Kitajsko. — Bivsemu ital. ministertskemu predsedniku Crispiju je odločena pokojnina 25.000 fran- kov na leto. — Pišejo, da postane irredon- tovec Cavalotti minister v ital. ministert- stvu. — V Belgiji bodo kmalu splošno volitve za zbornico. Klerikalci se boje poraza.

Razgled po slovanskem svetu.

Hrvatska. — Ker menda nimajo važnejega dela, proslavili so prošli teden na slavnosten način desetletnje službovanja petih velikih županov, posebno osebnega velikega župana grofa Pejačevića in sremkega Ervina p. Cseck. Kot kakim kraljevim namestnikom so jima kadili podložni uradniki in zaslepljeni skupščinarji, ki ne znajo ločiti osebnih simpatij od uradnih dolžnosti ali slučajnih zaslug na tem polju. Danes eden, jutri »pet drugi se da proslavljati, zapostavljajo narodne koristi. V drugih deželah proslavljajo navadno štiridesetletno službovanje kaknega vrlega uradnika, na Hrvaškem pa so drugačni; tam se je ugnezdil madjarski običaj, da morajo proslavljati vsako petletnico pri vseh štreberskih uradnikih, pri čemsi od bana navzdol. Čim več zaslug ima tak uradnik za madjarsko misel, tem bolj prosto roko ima, da mora paševati po svoji mili volji. Streberstvo in slavoželjnost takih uradnikov pa gotovo ne koristi narodni stvari. Obzalovati pa se mora, da se je sploh ucepilo v narodu tako maimeštvo, ki ne mara spoznati dejstva, da je uradnik plačan za svoj trud, torej da se ga le pohujšuje, ako se mu kadi po nepotrebnem. Uprav omejena gospoda, grof Pejačević in Cseck, imata najmanj zaslug za hrvaški narod, največ pa za madjarsko državno misel. Oba povrh še širita misel o »slavstvu«, kot Kallay o »bosenskem« jeziku v Bosni. Prvi se smatra za Slavonca, kakor da bi bili oni nekaka posebna narodnost. In take uradnike še proslavljajo! Globoko smo padli, res! — Zraven teh proslavljanih je na dnevnem »du« čestitale županjskih skupščin macjarskemu vitezkemu narodu na krasno uspeli milenijski razstavi. Pripravljajo posebne vlake v Budimpešto na deželne stroške. Kakor žene pastir ovce v hlev, tako si prizadeva za javni oblastniki, spravi čim več ljudstva k tej razstavi. Že več vlakov je naltaceh prišlo s Hrvaškega. Dne 25. pr. m. so odšli iz samega Zemuna trije posebni vlaki, ki so bili naltaceh kot sardele v sodu. In to vse je slo na zapoved od zgoraj, le da se pomaga Madjarjem iz gotove zgrebe, ali vsaj, da jo zmanjšajo. To počenjanje daje razmišljati vsakemu trezno mislečemu Slovaku! Kam judramo po taki poti? — Sin hrvaškega pok. zgodovinarja Ivana Kukuljevića, dr. Božidar Kukuljević, ki je bil doslej v državni službi kot okrajni glavar, je izstopil iz te službe, da bi mogel posvetiti svoje moči v prid naroda, za katerega čuti njegovo srce. On je tudi na književnem polju delaven, posebno kot pesnik!

Dalmacija. — Izpraznjeno je mesto potovalnega učitelja za poljedelstvo. Letna plača 1000 gl., za poplavljanje 800 gl. Vse izve v uradnem časopisu »Objavitelj Dalmatinski«. — Le v mesecu maju se je izvozilo na Nemško 61.000 litrov črnega vina. — V Arbanasi pri Zadru se ne dovoljuje razviti hrvaško zastavo radi javnega miru. — V Kalinu so otvorili hrvaško čitalnico. Pri tej priložnosti so namenili blagosloviti tudi svojo zastavo, a zaderski nadškof ni tega dovolil. Čudni odnosi! — Dr. Ignacij Kestler, občinski zdravnik v trdnjavi Opus, poziva vse bolnike na bronhijalnem kroničnem kataru (Phtisis pulmonom), naj se poslužijo zdravljenja z gotovim uspehom, ki se doseže z inhalacijo dima iz filtrovanega lesu. Inhalacija se mora vsrati dan in noč ter se more pripraviti v vsaki hiši. Kdor bi imel potrebo takega zdravljenja, naj se obrne do imenovanega zdravnika v trdnjavo Opus (Narenta) v Dalmaciji, kateri radovoljno daja pojasnila.

Česka. — Prošli mesec je udarila strela v mestno hišo v predmestju Žizkovu uprav v času, ko so zborovali mestni svetovalci. Strela je uničila električno razsvetlovo ter urobila precej veliko škodo. Človeških žrtev ni bilo. — »Frankfurter Zeitung« je prinesla iz Budimpešte dopis, v katerem se poudarja, da se dela na tem, kako bi prišlo do sprave med Madjari in Čehi, s čemur bi se dosegla naprej nova pogodba med našo in ogersko polovico. Da se doseže ta sprava, Madjari bi baje priznali češko državno pravo in bili pripravljeni na češko krananje. V dopisu se poudarja, da ne bo na škodo Madjarjev, ako se povzdigne na Sumavi slovanstva trdnjava med Nemci in Avstrijo, kajti vse bo odvisno od Nemcev v Avstriji, kako se bodo držali Madjari znanprej. Češki časopisi ne dajejo nikake važnosti temu dopisu, dokler se ne pristopi k uresničevanju, kajti — pišejo — delo hočemo videti in potem se-le se odločimo....

Galicija. — V Tarnopolu je nastal razpor med častniki in meščansko čitalnico, ker so prvi zahtevali, naj društvo upelje tudi nemščino kot poslovni jezik. Ker Poljaki niso hoteli ustreči tem zahtevam, so častniki izstopili iz čitalnice. Časniki si lahko pomagajo sami, ako ustanove svojo posebno čitalnico z nemškim poslovnim jezikom. No oni tega ne marajo, kajti radi bi ponemčili sedanjo poljsko čitalnico. Sam okrajni glavar si prizadeva pregovoriti člane meščanske čitalnice, naj bi prevzeli pravila tudi na nemški. To vmešanje glavarjevo je razburilo čitalničarje, a se še ne ve, ali je zmagal glavarjev upliv. — Poljski časopisi poročajo, da začne rimska kurija ostreje postopati proti patru Stojalovskemu, ker ne mara oditi v svojo škofijo ter še vedno mašuje, dasi mu je to prepovedal nuncij, ter napada cerkvene dostojanstvenike.

Slovaška. — Glasilo ogerskih Slovkov »Narodnie Noviny« opozarja, da so bili pomiloščeni 8. pr. m. politični kaznjenci vseh nemadjarjskih narodnostij; razun jedinih Slovkov, piše: »Mi Slovaki imamo dva politična sužnja, Ziaak in Polonija; no mejtema ko so srbski in rumunski polit. zločinci bili pomiloščeni, slovaškim je bila odrečena taka milost. Izgovor, da je bil Ziaak že kaznovan, tukaj ni umesten, ker se ni uvaževala ta okoliščina pri drugih. Tudi Popović, Branist in Lucaci so bili kaznovani poprej, pa vendar so bili pomiloščeni. Drugi pol. zločinec slo-

vaški Polonij ni bil se nikoli kaznovan, pa tudi on ni bil pomiloščen. Pri tem pomiloščenju je torej odločevala narodnost, kajti neverjetno je, da je bil to le »slučaj«. — Tako tožijo Slovaki, a z njimi tudi mi.

Bosna-Hercegovina. — O poljedelskem uprašnju v B.-H. piše »Grazer Tagblatt«: »Olajšati položaj revnega kmeta v Bosni je res kulturno uprašnje. Kmet mora dati agi (posestniku) tretjino ali polovico svojega pridelka, a povrh je aga še prost vsakega davka. Vlada sicer odkupi aginega gospodstva 1000 do 1500 kmetov na leto; ker je pa čez 100.000 takih kmetov, ta pomoč ne zadostuje v tem pogledu. Odkup fevdalne pravice v korist revnih najemnikov je bilo za okupovanja jedno najvažnejših vprašanj, — in to vprašanje ni rešeno niti danes. To ni nikaka čast za avstro-ogersko upravo!« V daljšem sestavku poziva delegacijo, naj prestane biti vladni stroj ter naj spomni ministra na to »kulturno dolžnost«. — Tudi letos je bila konjska dirka v Hlidžu.

Srbija. — Črnogorski knez Nikola j je bil slovesno vsprejet v Belgradu z vsem svojim spremstvom. Občinstvo je kar tekmovalo pri sprejemu slovanskega vladarja. V Belgrad je došla velika množica ljudstva iz notranjosti dežele, ker so bile cene na železnica znižane za 50 odst. Kralj je posebno odlikoval svojega sobrata. Na dvornem obedu, ki je bil v čast gostu, so bili navzoči vsi ministri in diplomatje. Srbski kralj je napil knezu, na kar je on odzdravil naglasivši da oba si prizadevata voditi srbski narod, ter da ne hrepené po tujih deželah, hočeta le obdržati svojo posest. Kralj Aleksander je odlikoval z visokimi redi oba kneževa sinova Danila in Mirka. Po petdnevem bivanju v Belgradu se je knez povrnil na dom.

Bolgarija. — Iz Sredne prihajajo vesti, da odstopi sedanjí trgovski minister Načović, ker je baje bolan. Načović je jeden izmed prvih mož, ki so se borili za prostost Bolgarije. Bil je večkrat minister in tudi vladni odposlanec na Dunaju in Bakareštu. — Knez Ferdinand obišče baje rumunskega kralja Karola v prvi polovici tega meseca.

Rusija. — Delavski »Strajk« v Petrogradu, ki je nastal še pred krananjem, še vedno nadaljuje. 50.000 delavcev je ustavilo delo v samem Petrogradu. Temu »strajku« se ni dajalo nikake važnosti, vendar sedaj spoznavajo, da se ne da stvar prezreti ter da se mora računati tudi z delavskim stanom v Rusiji. Redarstvo je zaplenilo vse razglase na delavce, katere je izdalo društvo za zaščito koristí delavskega ljudstva v Rusiji.

Foulard - Seide 60 Kr.
bis fl. 3-35 p. M. japanesische, chinesische etc. in den neuesten Dessins und Farben, sowie schwarze, weisse und farbige **Hennberg-Seide** von 35 Kr. bis fl. 14-65 per Meter — glatt, gestreift, kariert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.) Porto und steuerfrei ins Haus. — Muster umgehend. Doppeltes Briefporto nach der Schweiz.
Selden-Fabrik (G. Hennberg (k. u. k. Hofl.), ZÜRICH.

V zaščito **posnemanja in ponarajanja** naprošen so p. n. odjemniki, vedno izrecno zahtevati s etiketo in platinim Neptunom, kakor tudi paziti na zamašni omot:

KRONDORFER
Podjetje studenca
Krondorfer p. Karlsbad
82-5 — 26-4
Zalogo v Gorici
ima
Ang. Fornizzi

Na prodaj je polovica mlina dedičev Furlani
126 3 1
v Rihembergu za Gradom.

Kdor bi želel kupiti, naj se oglasi pismeno ali ustmeno v naši tiskarni, kjer dobi naslov.

Eteriska olja, esence, eterje, barve
kakor tudi vse k izdelovanju žganjin potrebne tvari ne pozujta po ugodnih cenah češka tovarna
Bratři Janouškové
v Pragi, Karlín čísto 234
(Odlikovana z mnogimi častnimi diplomí in zlatimi svetinjami).
124 2-2

S. 103 10-4 **IZDELOVANJE** P. 45 12-2
strojev in priprav vseh vrst
Ivan Schindler, Dunaj-Himberg.
Priprave in stroji za poljedelstvo, vinarstvo, kavarinarje, gostilničarje, mesarje, sladčičarje, barvarje, sodlarje, tapocirarje itd., kakor tudi za domače gospodarstvo — vse po najnižjih tovarniških cenah.
Geniki v slovenskem jeziku in z nad 306 podobami gratis in franko. Obračati se je naravnost na
Johann Schindler, Wien-Himberg.

Gostilna na Bledu (Gorenjsko)
z novo opravljenimi sobami, dobrimi jedili, izvrstnim dolenjcem in istrijanom, s Kozlerjevim marecnim pivom
priporoča
Jakob Peternel,
127 3-1
posestnik.

Ozira vreden zaslužek
posebne vrste in dolgotrajnosti ponudi se v vsake fari razumljivim, krepčnim in spoštovanim osebam.
Pismena vprašanja pod 9132*, **Gradec**, poste restante.
32, 25-22

Za poletni čas!
Obilno zalogo
svetilk iz papirja
(lampijonov) 100, 5
v narodnih, deželnih in državnih barvah vsakoršne oblike
prodaja po zmernih cenah
Ant. Jeretič
v Semeniški ulici št. 3 v Gorici.

Anton Vodepivec
gostilničar ulice Solitario št. 12.
v Trstu
ima v Prvačini pod št. 96, kakor tudi v Trstu 115 4 4
lastno zalogo belega vina (tudi Rieslinga).

Priporoča se čč. rodbinam, gospodom krmarjem v okolici goriški, kakor tudi tržaški. Vino oddaja po najnižji ceni. Kdor bi rabil, naj se javi pismeno ali ustmeno v Trstu ali v Prvačini!

Hiše
na prodaj ali v najem za gostilno ali poletno stanovanje v Ajdovščini pri A. Casa-grande.
119 3 3

Za čuda v ceno!
Le 2 gl. 10 nč.

Naša dunajska tretka naročila nam je, da posvem razpošljamo tukajšnjo našo podružnico. Radi tega razprodajamo 40 želo lepla in koristnih predmetov v ceno, kakoršne se nikdar ni bilo, za samo 2 gl. 10 nč. in sicer:

- 1 polščeno uro, uročno na minuto, o čemer jamčimo za jedno leto;
- 1 polščeno verižico, koje zaradi nje sijajne vnanjosti ni razločiti od prave zlate;
- 1 komadov dvostronovih robov;
- 1 želo lepo žepno zrclo s fino brušenim steklom;
- 1 krasno sviblatu ovratnico, najpotrebnejša kroja;
- 1 jako fino naprsko iglo z umetelnimi briljanti;
- 1 krasno častniško usnjato novčarko iz zelo finega usnja;
- 1 komade jako finih naprskih gumbov iz ponarejenega zlata in umetelnimi briljanti;
- 2 komada zapesnitih gumbov iz ponarejenega zlata z melaniško patentovano zatvornico;
- 1 zelo elegantno parisko zapono za gospo;
- 1 fino torbico za smotke;
- 1 fin ustnik za smotke;
- 10 komadov finega angleškega papirja za pisma in 10 komadov finih angleških kverov.

Vseh teh 40 krasnih predmetov vkupe z uro vred stane le

2 goldinarja 10 nč.
Z naročili treba se je kolikor možno poštiti, ker zaloga ne traja dolgo in se nikdar več v življenju ne pojavi tako ugodna prilika.
Razposlila po poštnem povzetju Krakovska ekspedicija za ure
F. WINDISCH
Krakovo. št. 7
NB. Kar ne ugaja, vsprejme se takoj nazaj.

Veliki prazni sodovi
iz Srbije,
iz hrastovega lesa z železnimi obroči, od 20-70 hektov. 6-7 cm. debelosti v glavi, popolnoma zdravi, so na prodaj. Natančnejše poizvedbe daje upravništvo ali v hiši via Drossi št. 2.
121 6-2 S. 50 4-2 P.

Anton Potatzky
v Raštelju št. 7 v Gorici
prodajalnica drobnega in nürnbergskega blaga na drobno in na debelo.
Jedino 7,26-16
in najcenejše kupovališče.
Posebna zaloga
za kupovalce in razprodajalce na deželi, za krošnjarje in cunjarje.
Največja zaloga
čevljarskih, krojaških, pisarskih, popotovalnih in kadilnih potrebščin.
Zimska obuvala.
Vozički in stoli na kolesih za otroke.
Strune za godala.
Posebnost: Semena za zelenjavo in trave.
Prosim dobro paziti na naslov:
Na sredi Raštelja št. 7.

Anker 5, 28-27
Liniment. Capsici comp.
iz Richterjeve lekarne v Pragi
priporočano kot izvrstno bol-ubla-žujoče mazilo; za ceno 40 kr., 70 kr. in 1 gl. se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva to splošno priljubljeno domače zdravilno sredstvo vedno le
Richterjev Liniment s „sidrom“
kot edino pravo in vzame le tako steklenico, ki je prevideana s „sidrom“ kot znano zaščitno znamenje.
Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“ v Pragi.

Trgovec z vinom na veliko
Anton Pečenko
Vina ulica 8 **GORICA** — Via Giardino 8
55, 16
pristna bela iz črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih in isterskih vinogradov.
Dostavlja na dom in razpošlja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošlja tudi uzoce.
Cene zmerno. Poštebna poštna.

Za mlekarje in gospodarje!
Tvrda G. Ferd. Resberg v Gorici je spravila v trgovino novo vrst moka za rejenje živine, katero uporabljajo že v planinskih deželah vsi živinorejci in mlekarji. Ta 8, 122 8 2

moka za pitanje
je priporočana po c. kr. kmetijskem poskusališču v Gorici kot izborno sredstvo za rejenje in jo priporoča odjemnikom radi svoje redilne lastnosti za boljše kakovost kravjega mleka.
Moka za pitanje se dobiva v znamenovitih in svinčenim zapečatenih žakljih od 50 kg. po 3 gl. pri tvrdki
J. Kaučič v Gorici
na Korjnu ter pri tvrdki G. Ferd. Resberg v Gorici v stari cukrarni v kapucinski ulici. P. 33 7 1

Želodečni in okrepčujoči eliksir iz kine in železa
je posebnost 6, 27
Cristofolletti-jeve lekarne.
Ima vsebino železa in kine v jednaki množini, je prijetnega okusa ter brez drugih škodljivih tvarin. Uzočuje tek, olajšuje prebavo in premaguje slabokrvnost.
Jedna steklenica 250 gramov stane
80 kr.

Zastop dvokoles „Swift“ iz orožarne v Steyru
imata podpisana
v Gorici, na cesti Fran Josipa (Corso) št. 4 (nasproti gledišne kavarni).
Lastna izdelovalnica dvokoles „Iliria“, žičnih blazin (Drathmatratzen), popraviljalnica dvokoles, sivalnih strojev, pušk itd.
Nunska ulica 14.
Prodajalnice sivalnih strojev, pušk, streljiva in družnega orodja pa imata
SAUNIG & DEKLEVA
v Nunski ulici št. 16. 12, 17

Prvi gornjekoroški pivovar
na par
Johann Kern v Beljaku (Villach)
priporoča 108, 6-4
izborna piva v sodeh in steklenicah, odlikovana pri
mednarodni razstavi na Dunaju
I. 1894. z zlato svetinjo
in v
Bruselju I. 1896. s častno diplomom
k zlati svetinji.
Gosp. Ivan Trebše na Srpenici
ima tudi zalogo.

Na dež. jubil. razstavi odlikovan s srebrn. drž. svetinjo. Na lkovski razstavi s prvo ceno — srebrno svetinjo.

Tovarna uzornih telovadnih priprav
JOS. VINDYŠ-A,
v Pragi na Smihovu
(Prah-Smichov) Vinohradská ulice čísto 816.
se priporoča
k popolnemu uzornemu prirejevanju sokojskih in šolskih telovadnic po najnovejših priporočilih in praktičnih sestavih. V ta dokaz je na razpolago mnogo priporočil, otili spričal domačih in inozemskih.
Zagotavlja jedno leto. Cene zelo zmerno, plačuj se pa na mesečne obroke po volji in zmnožnosti.
Navadne priprave so vedno v zalogi.
Geniki, proračuni in načrti za popolne telovadnice pošlja na zahtevo brezplačno in poštuno prosto. 13, 52 27
Poprave izvršuje po najnižjih cenah.

Vsled lastne skušnje v risenju žita in raznih semen priporočam svoj patentovani sestav
čistilnih mlinov za žito
na katerih je mogoče ne le čistiti žito in deteljno seme iz plev, marveč tudi razsvetliti katerakoli semena. Ti mlini se gibljejo bilo in lahkotno, ker vse krivaje stolu na petesih. Ob enem priporočam patentovani sestav
Kamenitih šrotovnikov
in slamozeznice s češkimi noži.
Vse z zagotovilom in po zmerni ceni.
Na raznih razstavah sem dobil najvišjo odlikovanje, enako pri tekmovanju čistilnih mlinov I. 1894. v Pragi, ko je bil moj mlin med 15 takimi priznan kot najboljši, ker je popolnoma zadostil vsem zahtevam.
Geniki, razne podrobnosti in spričala o tekmovalnosti pošlja na zahtevo brezplačno in poštuno prosto 110, 13 4.
Vaclav Zima,
prva češka c. kr. priv. izdelovalnica čistilnih mlinov za žito, slamozeznice in šrotovnikov v Piepychach na Opočna na statni draze (Česka).

Po odpravi proste luke so daca prosti:
Nepremočljiva pokrivanja, asfaltovani strošniki, loden, dežni plašči in li-vroje, asfaltovani izolatorji za tlak, asfalt, karbolinej, cementovani les.
Ker ima stalnega tohnikarja, ki je prevzel in izvršil delo pri pokrivanju glavnih skladišč v Trstu, prevzema popolna dela v pokrivanju hiš, hlevov in drugih poslopij s cementovanim lesom.
Velika zaloga rabljenih pokrival belih in črnih za vozove vsake dolg. in širok.
Platno za jadra
surovo, črtano, v barvah itd. za solncobrane prodajalnice, kavarn, gostilin itd. 101 10 7
Platno iz juhte in amerikansko.
Lastna izdelovalnica zastav za vse narodnosti itd.

Luigi Zuculin v Trstu.